

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

MĒRĶORIENTĒTAS INFRASTRUKTŪRAS slazdi

Ritvars Timermanis

Valsts atbalsta nodaļas vadošais eksperts

Labā prakse ES FONDU projektu īstenošanā | 29.11.2023.

Finansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

KĀDĀS ATBALSTA PROGRAMMĀS IZMANTO KOMISIJAS REGULAS NR. 651/2014 56. PANTU?

SVARĪGI!

Kommercdarbības
atbalsta regulējums
attiecas uz jebkuriem
publiskajiem
līdzekļiem, kas tiek
piešķirti saimnieciskās
darbības veikšanai, ne
tikai ES fondu atbalsta
pasākumos

Fonds	Atbalsta programma	Kopējais finansējums, miljoni eiro
ERAF 2014. - 2020.	3.3.1. SAM "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām"	76
	5.6.1. SAM "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju , nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu"	69
	5.6.2. SAM " Teritoriju revitalizācija , reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" 13.1.3.3. pasākums " Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās"	307
KOPĀ:		452
ANM (AF)	3.1.1.3.i. investīcija "Investīcijas uzņēmējdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos "	80
ERAF 2021. - 2027.	5.1.1.1. pasākums " Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam "	157
TPF 2021. - 2027.	6.1.1.3. pasākums "Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai , veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku"	58
KOPĀ:		295

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

NO KURIENES “AUG KĀJAS”?

Komisijas Regulas Nr. 651/2014 **56. pantā** "Ieguldījumu atbalsts vietējai infrastruktūrai" **noteikts**, ka:

- attiecīgās infrastruktūras pieejamību ieinteresētajiem lietotājiem nodrošina **atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā**. Par infrastruktūras izmantošanu vai pārdošanu pieprasītā cena atbilst tirgus cenai
- atbrīvojumu saskaņā ar šo pantu **nepiešķir mērķorientētai infrastruktūrai**

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

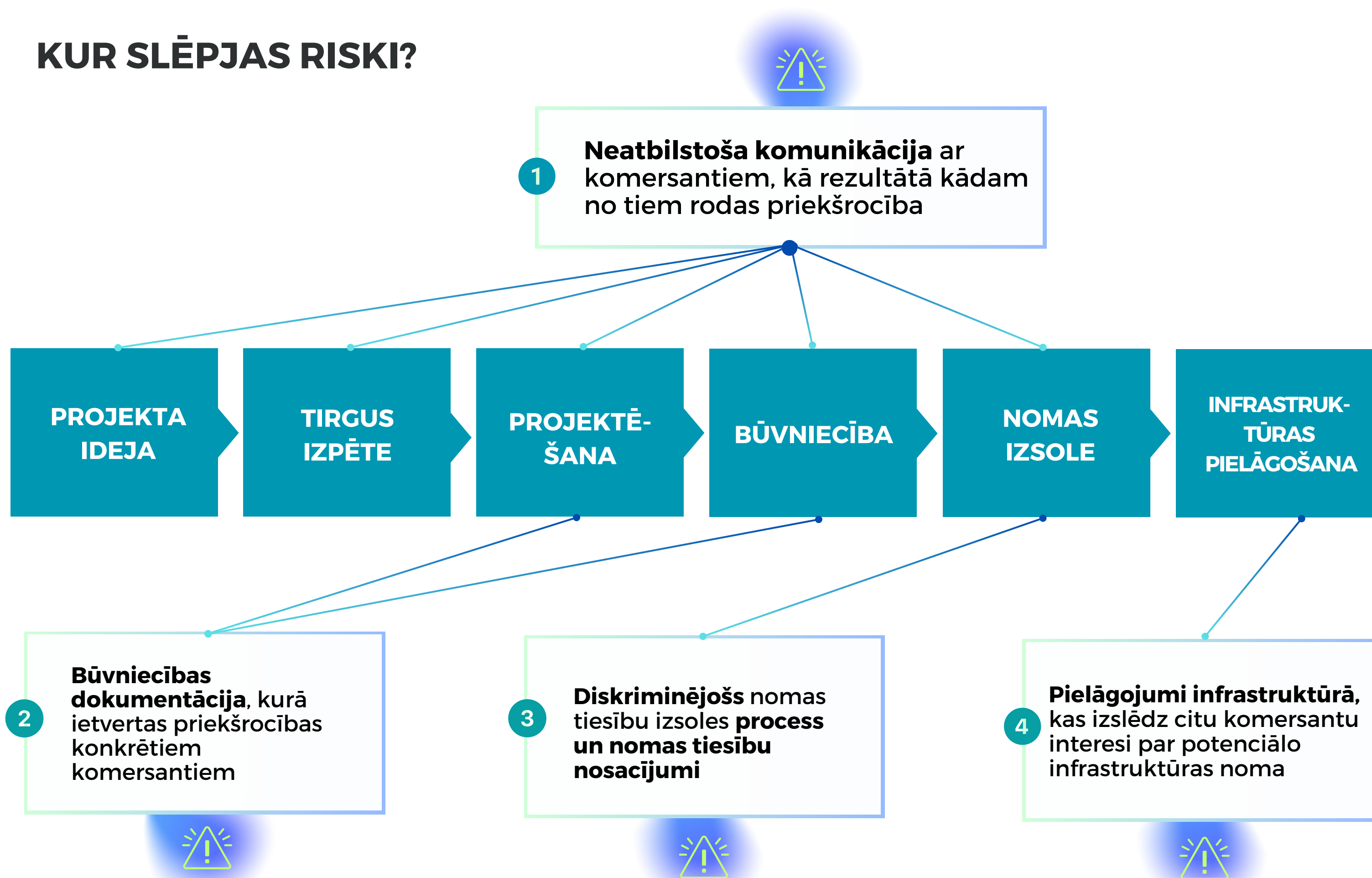
KO NOZĪMĒ ATKLĀTĪBAS PRINCIPI?

Atklātu, pārredzamu un nediskriminējošu procedūru nodrošina, piemērojot nomas izsoles noteikumus.

- **Procedūrai ir jābūt pārredzamai**, lai nodrošinātu, ka visi ieinteresētie pretendenti katrā konkursa procedūras posmā ir vienādi un pienācīgi informēti
- **Konkursam jābūt pietiekami plaši publiskotam**, lai par to varētu uzzināt visi potenciālie piedāvājumu iesniedzēji
- **Konkursa procedūrai ir jābūt konkurenci nodrošinošai**, lai procesā varētu piedalīties visi ieinteresētie un nosacījumiem atbilstīgie pretendenti

KUR SLĒPJAS RISKI?

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

IETEIKUMI RISKU VADĪBAI

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

1 NEATBILSTOŠA KOMUNIKĀCIJA AR KOMERSANTIEM, KĀ REZULTĀTĀ KĀDAM NO TIEM RODAS PRIEKŠROCĪBA

Kā rīkoties atbilstoši?

- Visiem potenciālajiem infrastruktūras **lietotājiem jāsniedz viena** un tā pati **informācija**
- Jānoskaidro komersantu pieprasījums pēc infrastruktūras - pašvaldība var **izpētīt tirgu**, taču tam jānotiek **atklāti, pārredzami un dokumentēti**
- Ja pašvaldība vēlas sniegt atbalstu noteiktas nozares komersantiem, to var darīt, bet jābūt pietiekami **plašai un publiskai komersantu aptaujai** un (vai) **tirgus analīzei**, kuras ietvaros jānonāk pie secinājuma, ka projekts īstenojams noteiktā nozarē

JA KONSULTĀCIJA NOTIEK AR VIENU
UZŅĒMUMU, BET INFRASTRUKTŪRA PĒC
TAM IR IZMANTOJAMA VISIEM, TĀ NEBŪS
MĒRĶORIENTĒTA

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

2 BŪVNICĪBAS DOKUMENTĀCIJA, KURĀ IETVERTAS PRIEKŠROCĪBAS KONKRĒTIEM KOMERSANTIEM

Kā rīkoties atbilstoši?

- Pēc komersantu vajadzību izpētes **būvniecības dokumentācijas izstrādes procesā potenciālos infrastruktūras lietotājus nedrīkst iesaistīt tādā veidā, kas varētu novest pie mērķorientētas infrastruktūras**. Slēptas konsultācijas vai slēpta būvniecības parametru saskaņošana neizbēgami novedīs pie diskriminējošas attieksmes attiecībā pret tiem komersantiem, ar kuriem konsultācijas nenotiek
- Būvprojekta izmaiņas projekta īstenošanas posmā – nomnieks izmaiņas var veikt tikai pēc nomas izsoles un par saviem līdzekļiem

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

3

DISKRIMINĒJOŠS NOMAS TIESĪBU IZSOLES PROCESS UN NOMAS TIESĪBU NOSACĪJUMI

Kā rīkoties atbilstoši?

- Nomās tiesību izsoles procesā **nedrīkst būt interešu konflikts**, kur izsoles organizētājs ir saistīts ar kādu no nomas tiesību pretendentiem
- Informācijai par gaidāmo izsoli jābūt **publiski izziņotai** un nomas tiesību **izsoles procesam jābūt dokumentētam**. Nosacījumiem par dalību nomas tiesību izsolē jābūt **bez diskriminācijas pazīmēm**, lai tajā varētu piedalīties pēc iespējas plašāks pretendentu loks
- Slēdzot nomas līgumu, tajā **nedrīkst iekļaut labvēlīgākus nosacījumus, nekā nomas tiesību izsoles ietvaros bija paredzēts**. Svarīgi ir arī korekti noteikt nomas tiesību izsoles sākumcenu, kas ir pirmais solis, lai infrastruktūras nomas maksa tiktu noteikta atbilstoši tirgus cenai

Nomas maksas atlaides iespējamās, ja tās paredzēts nomas tiesību izsoles nolikumā, un tiek piemērotas atbilstoši MK noteikumiem Nr. 97 un (vai) MK noteikumiem Nr. 350 un pašvaldības saistošajiem noteikumiem

MK noteikumi Nr. **97** «Publiskas personas mantas iznomāšanas noteikumi»

MK noteikumi Nr. **350** «Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi»

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

4 DISKRIMINĒJOŠS NOMAS TIESĪBU IZSOLES PROCESS UN NOMAS TIESĪBU NOSACĪJUMI

Kā rīkoties atbilstoši?

- Pēc nomas līguma noslēgšanas **pašvaldībai ir jāuzrauga infrastruktūras stāvoklis** un jāpieļauj situācija, ka esošā nomnieka vietā var ienākt cits nomnieks
- Svarīgi, ka **tehniskais risinājums nav pielāgots** viena vai dažu uzņēmumu vajadzībām tādā mērā, ka faktiski nav iespējams **izvēlēties nevienu citu infrastruktūras nomnieku** vai apsaimniekotāju

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

LABĀS PRAKSES SITUATĪVS APRAKSTS, IDENTIFICĒJOT KOMERSANTU VAJADZĪBAS

Pašvaldība **veic komersantu aptauju**, anketu publicē pašvaldības tīmekļa vietnē, kā arī iespēju robežās informē par to citos publiskās saziņas kanālos

PIRMAIS VARIANTS:

Lielākā daļa komersantu aptaujā norādījuši, ka vēlas infrastruktūru **kokrūpniecības nozarē**. Tā kā kokrūpniecības nozare ir minēta **pašvaldības attīstības stratēģijā** kā prioritāra nozare, pašvaldība pieņem lēmumu projekta ietvaros izveidot infrastruktūru, kas atbilst kokrūpniecības nozares specializācijai

OTRAIS VARIANTS:

Aptaujas anketu aizpildījuši komersanti no dažādām nozarēm, un **nav izteikts vairākuma pieprasījums no konkrētas nozares**. Tā kā komersantu pieprasījums ir dažāds, pašvaldība pieņem lēmumu projekta ietvaros izveidot **vispārēju infrastruktūru**, kuru var izmantot dažādu nozaru komersanti, nepieciešamības gadījumā par privātajiem līdzekļiem to pielāgojot savām vajadzībām

ALTERNATĪVAS:

- **Apliecinājumi** par interesi
- **Aptauja**
- **Tirgus analīze** (lieliem projektiem)
- **Sadarbība ar LIAA**

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

APLIECINĀJUMS PAR INTERESI

- Pašvaldībai un komersantam nerada ne tiesības, ne pienākumus
- Nepieciešams, lai pārlicinātos, ka:
  - **eksistē komersanti**, kuri vēlas un spēj radīt atbilstoša apjoma sasniedzamos rādītājus (nefinanšu investīcijas un darbavietas)
  - **mazināts** nevajadzīgas infrastruktūras būvniecības **risks**
- Neietekmē nomas izsoles dalībniekus – apliecinājumu devušais komersants nomas izsolē var nepiedalīties
- 2021. - 2027. gada plānošanas perioda atbalsta programmās **vairs nebūs nepieciešams**

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

KĀDAS IR MĒRĶORIENTĒTAS INFRASTRUKTŪRAS PAZĪMES?

"Mērķorientēta infrastruktūra" ir infrastruktūra, kas izbūvēta vienam vai vairākiem iepriekš nosakāmiem komersantiem un pielāgota to vajadzībām

- Komersants var ietekmēt dizainu tādā pakāpē, ka infrastruktūra ir piemērota tikai viņam pašam un de facto nav iespējams izvēlēties citu nomnieku nākotnē
- Infrastruktūrai ir daudz lielāka vērtība (priekšrocība) konkrētam komersantam, nekā citiem potenciālajiem komersantiem

JA PROJEKTĒŠANAS POSMĀ KOMERSANTAM IR IESPĒJA IETEKMĒT TIKAI NOTEIKTAS STANDARTA ĪPAŠĪBAS, LAI NOMAS IZSOLES PROCESĀ INFRASTRUKTŪRA BŪTU VIENLĪDZ NODERĪGA CITIEM KOMERSANTIEM, TAS TO NEPADARA PAR MĒRĶORIENTĒTU INFRASTRUKTŪRU

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

KAS NAV MĒRĶORIENTĒTA INFRASTRUKTŪRA?

GALVENIE ASPEKTI:

- Infrastruktūra nav mērķorientēta, ja **tā nav veidota konkrētam operatoram** vai subjektam tā saimnieciskās darbības nodrošināšanai, bet ir **atvērta darbībai un lietošanai visiem ieinteresētajiem dalībniekiem**
- Attiecīgās infrastruktūras pieejamību ieinteresētajiem lietotājiem jānodrošina **atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā**
- Par infrastruktūras izmantošanu vai pārdošanu pieprasītajai cenai ir **jāatbilst tirgus cenai**
- Nomas tiesības uz infrastruktūras ekspluatāciju **jāpiešķir atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā**, pienācīgi ievērojot piemērojamus iepirkuma noteikumus, respektīvi, finansējuma saņēmējiem ir jāpiemēro publiskas nomas izsoles noteikumi

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

KĀDA IR ALTERNATĪVA PROJEKTA PLĀNOŠANAS PROCESĀ?

KOMISIJAS REGULAS NR. 651/2014 **14. PANTS**
"REĢIONĀLAIS IEGULDĪJUMU ATBALSTS"

Kādas ir atšķirības?

- **Infrastruktūra var būt mērķorientēta**
- **Pašvaldība** pēc būtības projektā **ir starpnieks** – infrastruktūras būvniecības izmaksas sedz komersants kā sadarbības partneris un **atbalsta līdzfinansējumu arī saņem komersants**
- Komersanta **atbalsta likme 45% - 55%** (piem., SAM 331/562) atkarībā no komersanta kategorijas vai **30% - 70%** (piem., SAM 5111/6113) atkarībā no komersanta kategorijas un atrašanās vietas. Lielajiem komersantiem var būt noteikti papildus limiti
- SAM 3.3.1., SAM 5.6.2., AF 3.1.1.3.i, 5.1.1.1. pasākums un 6.1.1.3. pasākums paredz iespēju saņemt komercdarbības atbalstu atbilstoši 14. pantam

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

BIROJI

Rīga, Smilšu iela 1 | 22099777

Jelgava, Pasta iela 43

Kuldīga, Liepājas iela 48

Cēsis, Jāņa Poruka iela 8

Rēzekne, 18.novembra iela 35

E-PASTS

info@cfla.gov.lv

KLIENTU APKALPOŠANAS CENTRS

Rīga, Meistaru iela 10 | 22099777 | info@cfla.gov.lv

